

Az út nyomvonalán kívül, még ugyanezen a lelőhelyen szántás során megbolygatott kemence faltját figyeltük meg, s ezt egy kisebb szelvényvel fel is tártuk. A kemence tapasztásából egy 12–13. századi kiegészíthető cserépbogrács került elő, valamint egy bográcsfazék peremtöredéke.

(A leletek a Tatabányai Múzeumba kerültek.)

LÁSZLÓ JÁNOS

170. Tatabánya, 52. sz. lh.

(Komárom-Esztergom megye) **B; LT; Á**

1998. március 30. és április 11. között, valamint augusztus 17-től november 3-ig dolgoztunk Tatabánya – 52. számú lelőhelyén. A terület folyóvíz partján fekvő lankás partoldal. A két ásatási periódus alatt a következő objektumok illetve objektumrészletek kerültek elő.

A késő bronzkori urnamezős kultúra idejéből való négy gödör állatcsontokkal és kerámiatöredékekkel, egy cölöpvázás ház részlete, a területen elszórva összesen öt kemence és egy kőalapozás részlete. Kibontottuk egy kelta ház déli oldalát, ahol szintén sok állatcsontot és korongolt kerámiatöredékeket találtunk. A területen találtunk még egy 12–13. századi kerámiával datálható földbe mélyített házat, sarkain egy-egy nagy méretű kővel és egy szintén erre az időszakra datálható gödröt.

A leletek a Tatabányai Múzeumba kerültek.

LÁSZLÓ JÁNOS

171. Tatabánya, Dózsakert

(Komárom-Esztergom megye) **U; B; LT; M**

1998. július 6-án kezdtük meg az építkezés által veszélyeztetett őskori és honfoglalás kori település feltárását, melynek anyagi fedezetét elsősorban pályázatok útján sikerült biztosítani (NKA Múzeumi Szakkollégiuma, MKM Kulturális Örökség Főosztálya, Tatabánya Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala).

Célunk a veszélyeztetett terület egészének feltárása volt. A területen 14,5×8 m nagyságú szelvényt mértünk ki, melyeknek teljes feltárását be is tudtuk fejezni, így összességében az idén 560 m² területet sikerült feltárnunk.

A feltárás legfontosabb eredményeképpen előkerült a 10. századi települést övező/védő árokrendszer bejárata a kaput tartó oszlopszerkezet nyomával és egy újabb szabadtéri kemence. Az árok bontása során őskori és 10. századi kerámiatöredékek mellett a legfontosabb lelet egy 10. századi félkész aranykarkötő volt (súlya: 5,5 gramm). A korszakhoz még két gödör és egy kisebb árok tartozott.

A kelta település két újabb földbemélyített házát

tártuk fel gazdag kerámia- és csontanyaggal, illetve előkerült több bronz- és vastárgy (elsősorban tűk, fibulák, kések) is.

A feltárás leggazdagabb leletanyagát a késő bronzkori (a halomsíros kultúra késői, és az urnamezős kultúra korai időszaka) településrészlet szolgáltatta. Két újabb gödör mellett befejeztük a tavaly megtalált földbe mélyített műhely feltárását. Ebből az időszakból az igen gazdag kerámia- (síkozott peremű tálak, fazekak, sűrűn kannelúrozott peremű és oldalú tálak, fazekak restaurálható töredékei, két szinte teljesen ép kis tál, síkozott díszítésű tapasztástöredékek stb.) és csontanyag mellett számos bronztárgy (tűk, ruhadíszek), továbbá olvadékok illetve salak került elő. A legkiemelkedőbb lelet egy tokos balta homokkőből készült teljesen ép öntőformája. A késő bronzkori temető két újabb sírja is feltárássra került.

A korai bronzkori makói kultúra szórványosan előkerült leletanyaga mellett feltártunk a kultúra településéhez tartozó két gödröt is, ahonnan belső díszes tálak, fazekak, csészék töredékei származnak.

A neolit emlékanyag – a későbbi korok építkezéseinek köszönhetően – továbbra is csak szórványosan, települési jelenség nélkül – került elő.

Az idei évben sikerült a veszélyeztetett terület egészét, összességében a terület mintegy 95%-át feltárni.

Az ásatáson részt vett: Száraz Csilla régész és Tokai Gábor, Rácz Tibor, Füredi Ágnes, Báthory Gábor, Bortár István, Köhler Kitti, Gergely Balázs, Molnár Attila, Jakucs Gábor egyetemi hallgatók (ELTE).

VÉKONY GÁBOR – CSEH JULIANNA

172. Tatabánya, Felső-rét-föld

(Komárom-Esztergom megye) **B; Á**

Az előző évben megkezdett feltárást folytattuk az idén, s 316 m² felületet tártunk fel 1998. május 25. és július 17. között.

A lelőhely az Által-ér partján található, a meder fölé mintegy egy méterrel emelkedő kiemelkedésben. Az előző év megfigyelései ebben az ásatási idényben is megismétlődtek. A lelőhelyen a legkorábban a korai bronzkorban laktak, újonnan sikerült megfigyelni a cölöplyukakat, amelyek vélhetően egy épület vázát jelentették; környékükön nagy mennyiségű edénytöredéket találtunk. Az Árpád-korból további földbe mélyített épület maradványait tártuk fel, betöltésében fémeszközökkel és edénytöredékekkel. Szintén a 11–12. századra keltezhető az a külső kemence-komplexum, amelyben egy tüzelőtérből négy kemencét képeztek ki, az egyiknek az oldalát kövekkel erősítették meg.

(A leletek a Tatabányai Múzeumba kerültek.)

LÁSZLÓ JÁNOS